

Πρακτικές προστασίας των φυτών κατά την περίοδο της λήθαργου των καρποφόρων καλλιεργειών

Автор(и): Ραcτιτελνα защита
Дата: 07.11.2022 Брой: 11/2022

Για να διασφαλιστεί η παραγωγή υγιών καρπών, είναι απαραίτητο η φροντίδα για τους καρποφόρους κήπους να συνεχίζεται και κατά τους χειμερινούς μήνες, όταν τα φυτά βρίσκονται σε κατάσταση ηρεμίας. Με την έναρξη της σχετικής αδράνειας των καρποφόρων ειδών, η επιβλαβής δραστηριότητα των εχθρών και των παθογόνων εξασθενεί, αλλά τα περισσότερα από αυτά παραμένουν στους κήπους – στο έδαφος, στα πεσμένα φύλλα και τους καρπούς.

Αγροτεχνικές και μηχανικές πρακτικές

Αυτά τα μέτρα, που εφαρμόζονται κατά την περίοδο μη βλάστησης των καρποφόρων δέντρων, αποτελούν σημαντικό στοιχείο της καλής πρακτικής προστασίας των φυτών, καθώς η σωστή εφαρμογή τους μειώνει τον αριθμό των επεμβάσεων κατά τη διάρκεια της περιόδου ανάπτυξης κατά των εχθρών, ενώ συμβάλλει και στην απόκτηση υψηλότερης ποιότητας καρπών χωρίς υπολείμματα φυτοφαρμάκων.

Τι είναι;

1. Κλάδεμα νεκρών κλαδιών, καχεκτικών και ξηραμένων δέντρων, η απομάκρυνσή τους από τους κήπους και η καύση τους, με στόχο την καταστροφή της μόλυνσης **από κορειοφάγους και ξυλοφάγα έντομα, κορειοφάγους, αφίδα της μηλιάς, βακτηριακή έγκαυμα, ιό της πλατανιάς (σάρκα), πυρηνική έγκαυμα και άλλους εχθρούς**. Μετά από κάθε κοπή, τα εργαλεία κοπής πρέπει να απολυμαίνονται με διάλυμα 10% χλωρίνης ή φορμαλίνης, ενώ μπορούν επίσης να αντιμετωπιστούν με αποσταγμένο οινόπνευμα και νερό σε αναλογία 3:1. Αμέσως μετά το κλάδεμα, είναι απαραίτητο να επικαλυφθούν οι τομές με λαδομπογιά ή λευκό λατέξ, στο οποίο θα πρέπει να προστεθεί μυκητοκτόνο που περιέχει χαλκό, ή να χρησιμοποιηθεί έτοιμη πάστα κήπου για να διασφαλιστεί καλύτερη κάλυψη και προστασία από την διείσδυση δευτερογενών λοιμώξεων και μόλυνση από ασθένειες και εχθρούς.
2. Καταστροφή φωλιών προνυμφών και ξηρών, μουμιοποιημένων καρπών που παραμένουν στα δέντρα, καθώς και πεσμένων κατεστραμμένων καρπών, που αποτελούν πηγή μόλυνσης από **αποφυλλωτικές προνύμφες, σφήκα του αμυγδαλιού** και μόλυνση από **καφέ σήψη, αποξήρανση καρπού κυδωνιάς**, κ.λπ.
3. Απομάκρυνση, αφαίρεση από τους κήπους και καύση παλιού και ρωγματομένου φλοιού από τους κορμούς των δέντρων για να καταστραφούν τα στάδια διαχείμασης κάτω από αυτόν από **σκώρους, ακάρεα, φυλλορύκτη της μηλιάς, ψύλλα της αχλαδιάς, σκώρος του φλοιού της μηλιάς** και άλλους εχθρούς, καθώς και τους παράγοντες αιτίας της **πρώιμης καφέ σήψης στα νοικοκυριά, αλευρώδους στα μήλα και τα ροδάκινα, πυρηνικής έγκαυμης σε καρποφόρα δέντρα**.
4. Ασπρίσιμο των κορμών και των παχιών σκελετικών κλάδων για να προστατευτούν από ζημιές από παγετό και για να καταστραφούν οι λειχήνες και τα βρύα στους βλαστούς.

5. Τύλιγμα νεαρών δέντρων με χαρτί τύλιξης, κυματοειδές χαρτόνι, πολυαιθυλένιο ή άλλα υλικά για να προστατευτούν από τρωκτικά.

6. Καλλιεργητική επεξεργασία του εδάφους με σκάψιμο γύρω από τους κορμούς των δέντρων σε βάθος 8–10 cm και άροση ανάμεσα στις σειρές σε βάθος 18–20 cm. Με αυτόν τον τρόπο, τα πεσμένα φύλλα ενσωματώνονται στο έδαφος, ενεργοποιείται η διαδικασία ορυκτοποίησης και έτσι μειώνεται η μόλυνση από **ψείρα μηλιάς και αχλαδιάς, λευκή σκουριά στα γλυκά και ξινά κεράσια, κόκκινο φυλλόκηπο στο δαμάσκηνο**. Με την άροση του εδάφους, καταστρέφεται μέρος των νυμφών της **μύγας του κερασιού**, οι ψευδοπρόνυμφες της **σαββατοσφήκας των νοικοκυριών**, η **μαύρη σφήκα του δαμάσκηνου**, ο **βρυχητής του κερασιού**, το **τριχωτό σκαθάρι**. Κατά τη διάρκεια της καλλιεργητικής επεξεργασίας του εδάφους, δεν πρέπει να τραυματιστεί το ριζικό σύστημα, καθώς αυτό οδηγεί σε λοιμώξεις από **βακτηριακό καρκίνο** και παράγοντες **ριζικής σήψης**. Το βάθος της άροσης καθορίζεται από την ηλικία του κήπου και τον τύπο της υποκλεισμένης ρίζας.

7. **Λίπανση καρποφόρων δέντρων** το φθινόπωρο παρέχει θρεπτικά συστατικά στα φυτά κατά την περίοδο της ενεργούς ανάπτυξης των ριζών και συσσώρευσης εφεδρικών ουσιών στο ξύλο, από τα οποία σε μεγάλο βαθμό εξαρτώνται η ανάπτυξη και η καρποφορία τους στα επόμενα χρόνια. Σε καρποφορικούς κήπους, μέρος των λιπασμάτων εφαρμόζεται το φθινόπωρο και ένα άλλο μέρος – κατά την άνοιξη-καλοκαιρινή περίοδο. Τα λιπάσματα φωσφόρου και καλίου εφαρμόζονται κάθε 3–4 χρόνια ή κάθε δεύτερο χρόνο, με τους ακόλουθους

ρυθμούς ανά 1 στρέμμα: **60–80 kg διπλό κοκκώδες υπερφωσφορικό, 30–40 kg θειικό κάλιο** και **3–5 t καλά σαπισμένο κοπριά**, το οποίο ενσωματώνεται σε βάθος 35–40 cm. Το άζωτο εφαρμόζεται συνήθως αρκετές φορές το χρόνο. Μετά τη συγκομιδή των καρπών το φθινόπωρο, συνιστάται επιφανειακή λίπανση με 1/4 έως 1/3 του προγραμματισμένου ρυθμού (15–20 kg ανά στρέμμα), με ενσωμάτωση στα 15–18 cm ή δισκοποίηση στα 6–8 cm. Αυτοί οι ρυθμοί είναι ενδεικτικοί και η ποσότητά τους εξαρτάται από την ηλικία των δέντρων, την προηγούμενη καλλιέργεια, εάν ο κήπος έχει λιπαίνεται κάθε χρόνο, εάν έχει καλλιεργηθεί άλλη καλλιέργεια ανάμεσα στις σειρές, πώς έχει πραγματοποιηθεί η άροση, η τσάπα και η δισκοποίηση, εάν η άρδευση ήταν συχνή, κ.λπ.

Χημικές δραστηριότητες

Η επόμενη πολύ σημαντική δραστηριότητα κατά την περίοδο αδράνειας είναι η διενέργεια χειμερινών ψεκασμών κατά των σταδίων διαχείμασης ενός αριθμού εχθρών σε καρποφόρες καλλιέργειες. Επηρεάζει μεγάλο αριθμό εχθρών σε καρποφόρα φυτά και είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για παλαιότερα δέντρα, όπου υπάρχει συσσώρευση μόλυνσης από **καφέ σήψη – πρώιμη και όψιμη, κοκκοειδή, ευρωπαϊκό κόκκινο ακάρεο, αφίδες, ψύλλες, φυλλοκλήστρες, χειμερινές σκώρες**.

Σε ωμοκαρπικά είδη, ο χειμερινός ψεκασμός περιορίζει τη μόλυνση από **ψείρα μηλιάς και αχλαδιάς, πυρηνική έγκαιμα, μαύρη σήψη, σκώρο**, κ.λπ. Στα νοικοκυριά, μειώνει την επίπτωση της **ασθένειας των τρυπητών τρυπών**, της **κυρτότητας του φύλλου του ροδακινιού**, του **βακτηριακού καρκίνου**, των **θυλακίων του δαμάσκηνου**, κ.λπ. Στα βατόμουρα, περιορίζει την **κηλίδα των οφθαλμών** και την **αποξηράνση των βλαστών**.

Όταν έχει πέσει το 70% των φύλλων, τα νοικοκυριά είδη πρέπει να ψεκαστούν με **μυκητοκτόνα που περιέχουν χαλκό**.

Τα μήλα και τα αχλάδια αντιμετωπίζονται με διάλυμα ουρίας 5%. Η πεσμένη φυλλώδης μάζα γύρω από τα δέντρα ψεκάζεται επίσης ενδελεχώς. Με την ουρία, εκτός από τη λίπανση του κήπου, δημιουργούνται ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη ορισμένων μικροοργανισμών που καταστρέφουν τη μόλυνση από **ψείρα** στα φύλλα.

Συνθήκες διενέργειας χειμερινών ψεκασμών

Για να διασφαλιστεί αποτελεσματικός ψεκασμός, πρέπει να πραγματοποιείται σε ήσμιες, ηλιόλουστες μέρες με θερμοκρασίες αέρα πάνω από 5 βαθμούς. Τα ακροφύσια του ψεκαστήρα πρέπει να έχουν μέγεθος σπής 2 mm προκειμένου να επι